

Informatieblad

Toelichting invoering ISO 45001 en combinatie met andere managementsystemen

De overtuiging -en ervaring- van SCCM is dat elke organisatie (hoe klein ook) betere G&VW-prestaties behaalt door het gebruik van de plan-do-check-act aanpak uit de ISO 45001

Copyright SCCM

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden openbaar gemaakt en/of veelevoudigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SCCM.

Disclaimer

De inhoud van deze brochure is met uiterste zorg samengesteld, desondanks kunnen fouten en onvolledigheden niet geheel worden uitgesloten. SCCM aanvaardt derhalve geen enkele aansprakelijkheid, ook niet voor directe of indirecte schade ontstaan door of verband houdend met het gebruik van de inhoud van deze uitgave.

Toelichting invoering ISO 45001 en combinatie met andere managementsystemen

N220518, versie 15 september 2022

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1		
1	Inleiding	5
<hr/>		
HOOFDSTUK 2		
2	Opzet ISO 45001	7
<hr/>		
HOOFDSTUK 3		
3	Aandachtspunten ISO 45001	11
<hr/>		
HOOFDSTUK 4		
4	Processen en documenten in ISO 45001	18
	4.1 Processen in ISO 45001	18
	4.2 Documenten in ISO 45001	20
<hr/>		
HOOFDSTUK 5		
5	Aandachtspunten bij gebruik ISO 14001 als basis voor ISO 45001	22
<hr/>		
HOOFDSTUK 6		
6	ISO 45001 in relatie tot ISO 9001 en VCA	26
	6.1 Gebruik van ISO 9001 als basis voor ISO 45001	26
	6.2 Gebruik van VCA als basis voor ISO 45001	26
<hr/>		
BIJLAGEN		
1	Documenten beschikbaar voor certificatie	28
2	Toelichting ISO 45001 op basis van voorbeeldbedrijf 'Keizers Huisdiervoeders'	29

I Inleiding

Dit informatieblad geeft organisaties die een managementsysteem voor gezond en veilig werken op basis van ISO 45001 in willen voeren (of daarmee bezig zijn) meer achtergrondinformatie over de ISO 45001:2018-norm en de mogelijke combinaties met andere managementsystemen. Op 12 maart 2018 is de eerste versie van de ISO 45001-norm voor managementsystemen voor gezond en veilig werken gepubliceerd, officieel NEN-ISO 45001:2018.

In de Nederlandse vertaling van ISO 45001:2018 is de term 'occupational health and safety' vertaald als 'gezond en veilig werken'. De term 'arbo' geeft onvoldoende de breedte van het onderwerp weer, dus deze term gebruiken we eigenlijk niet meer.

Wanneer in dit informatieblad de term G&VW-managementsysteem of de afkorting G&VW-MS wordt gebruikt, wordt daarmee het managementsysteem voor gezond en veilig werken bedoeld.

Het zal vaak voorkomen dat organisaties het G&VW-managementsysteem invoeren als een uitbreiding op het al aanwezige managementsysteem. In de meeste gevallen zal het een uitbreiding zijn op het milieumanagementsysteem op basis van ISO 14001:2015. In dit informatieblad wordt ingegaan op de aandachtspunten bij deze combinatie. ISO 45001 zou ook een uitbreiding kunnen zijn op het kwaliteitsmanagementsysteem (ISO 9001) of een uitbreiding/vervanging van VCA. In hoofdstuk 8 wordt daarop ingegaan. Omdat de ISO-managementsysteemnormen gebaseerd zijn op de zogenaamde ISO Harmonized Structure (HS) is integratie van de op een ISO-norm gebaseerde managementsystemen vereenvoudigd. De HS zorgt ervoor dat de managementsysteemnormen dezelfde hoofdstukindeling en basistekst hebben voor de terugkerende onderdelen van het managementsysteem. Aan deze basistekst (in dit infoblad steeds HS genoemd) worden voor het betreffende onderwerp (G&VW, milieu, kwaliteit etc.) specifieke eisen toegevoegd.

Naast dit informatieblad, dat ingaat op de ISO 45001-norm als geheel, zijn er informatiebladen over onderdelen van het G&VW-managementsysteem (en ook milieumanagementsysteem). In deze informatiebladen worden ook voorbeelden gegeven voor de wijze waarop het betreffende onderdeel verder kan worden uitgewerkt. Naar deze informatiebladen zijn verwijzingen opgenomen. Ook is er een informatieblad met een stappenplan voor het opzetten van een managementsysteem 'Stappenplan opzetten managementsysteem'.

Dit informatieblad is bedoeld voor organisaties die willen starten met het invoeren van een G&VW-managementsysteem. Het informatieblad geeft een toelichting die de invoering zal vergemakkelijken. Aan de informatie kunnen geen rechten worden ontleend, voor het certificatieproces zijn de ISO 45001-norm en het SCCM-certificatieschema voor ISO 45001 bepalend. Dit informatieblad bevat suggesties en voorbeelden voor de toepassing van de ISO 45001-norm. Ook andere oplossingen en voorbeelden zijn mogelijk.

Geprobeerd is om informatie te geven over onderdelen van de ISO 45001 waar veel vragen over zijn en over de aansluiting met andere managementsystemen. Het blijft natuurlijk noodzakelijk uit te gaan van de eisen uit de ISO 45001-norm zelf.

Naast dit informatieblad zijn de volgende publicaties van SCCM interessant voor organisaties die ISO 45001 willen invoeren:

- [Stappenplan invoeren managementsysteem](#)
- [Informatieblad Voorbeeld ISO 45001 bij een klein transportbedrijf 'Holland Transport'](#)
- [Informatieblad Vaststellen toepassingsgebied](#)
- [Informatieblad Contextanalyse in ISO 45001](#)
- [Informatieblad Inventarisatie gevaren en evaluatie van G&VW-risico's en kansen](#)

Op www.sccm.nl staan onder 'publicaties en downloads' meer informatiebladen met voorbeelden.

Naast dit informatieblad zijn de volgende externe documenten relevant:

- ISO 45001:2018
- [IAF MD 22: Application of ISO/IEC 17021-1 for the Certification of Occupational Health and Safety Management Systems \(OH&SMS\)](#)

De ISO 45001:2018 is te koop in de [NEN-webshop](#).

In dit informatieblad worden voorbeelden gegeven aan de hand van het fictieve bedrijf 'Keizers Huisdiervoerders'. Voor dit laatste bedrijf is kort aangegeven wat er in het managementsysteem van het bedrijf moet zijn geregeld om te voldoen aan de ISO 14001:2015-norm.

2 Opzet ISO 45001

ISO 45001 heeft een hoofdstuk- en paragraafindeling die is gebaseerd op de zogenaamde ISO High Level Structure (HS). Dit is de eerste versie van de in de inleiding genoemde 'Harmonized Structure' (HS), de hoofdstukindeling en basistekst met eisen voor een managementsysteem die terugkomen in alle managementsystemen. In de HLS is een beperkt aantal wijzigingen aangebracht en heet nu HS.

De ISO 14001:2015 en ISO 9001:2015 zijn ook op de HLS gebaseerd. In de volgende versie van deze normen worden de (beperkte) wijzigingen uit de HS doorgevoerd.

In de verschillende managementsysteemnormen wordt de HLS/HS-basistekst aangevuld met eisen die voor het betreffende onderwerp van belang zijn. Grofweg bestaat ongeveer de helft van de ISO 45001 uit HLS/HS-tekst en de andere helft uit normspecifieke tekst.

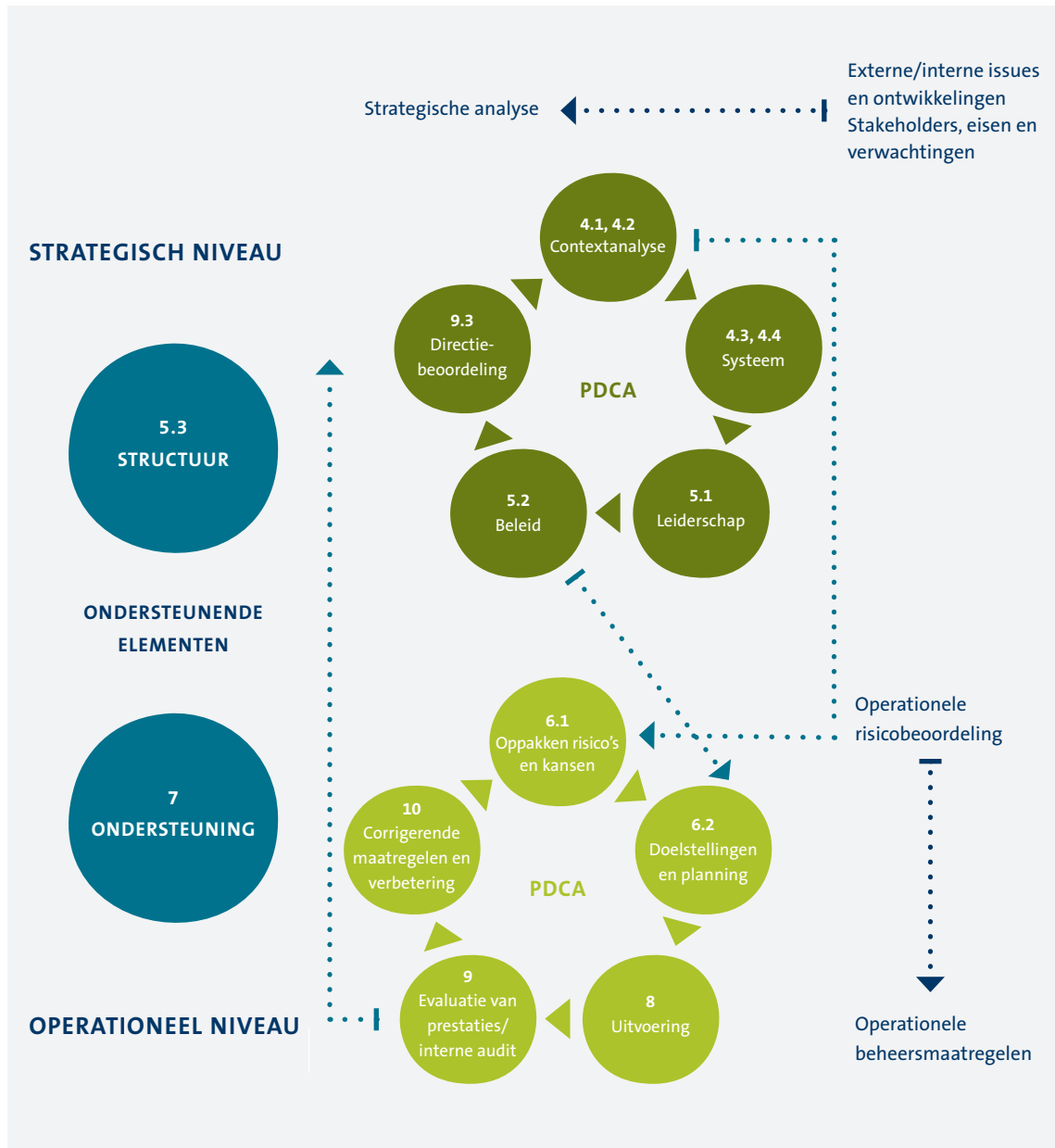
Door de gelijke indeling en de gelijke basistekst voor organisaties wordt het makkelijker om de managementsystemen te integreren.

TIP!

Het managementsysteem moet aan alle eisen van de norm voldoen. Het is handig om in een referentietabel aan te geven waar in het managementsysteem de verschillende eisen van de norm zijn geborgd.

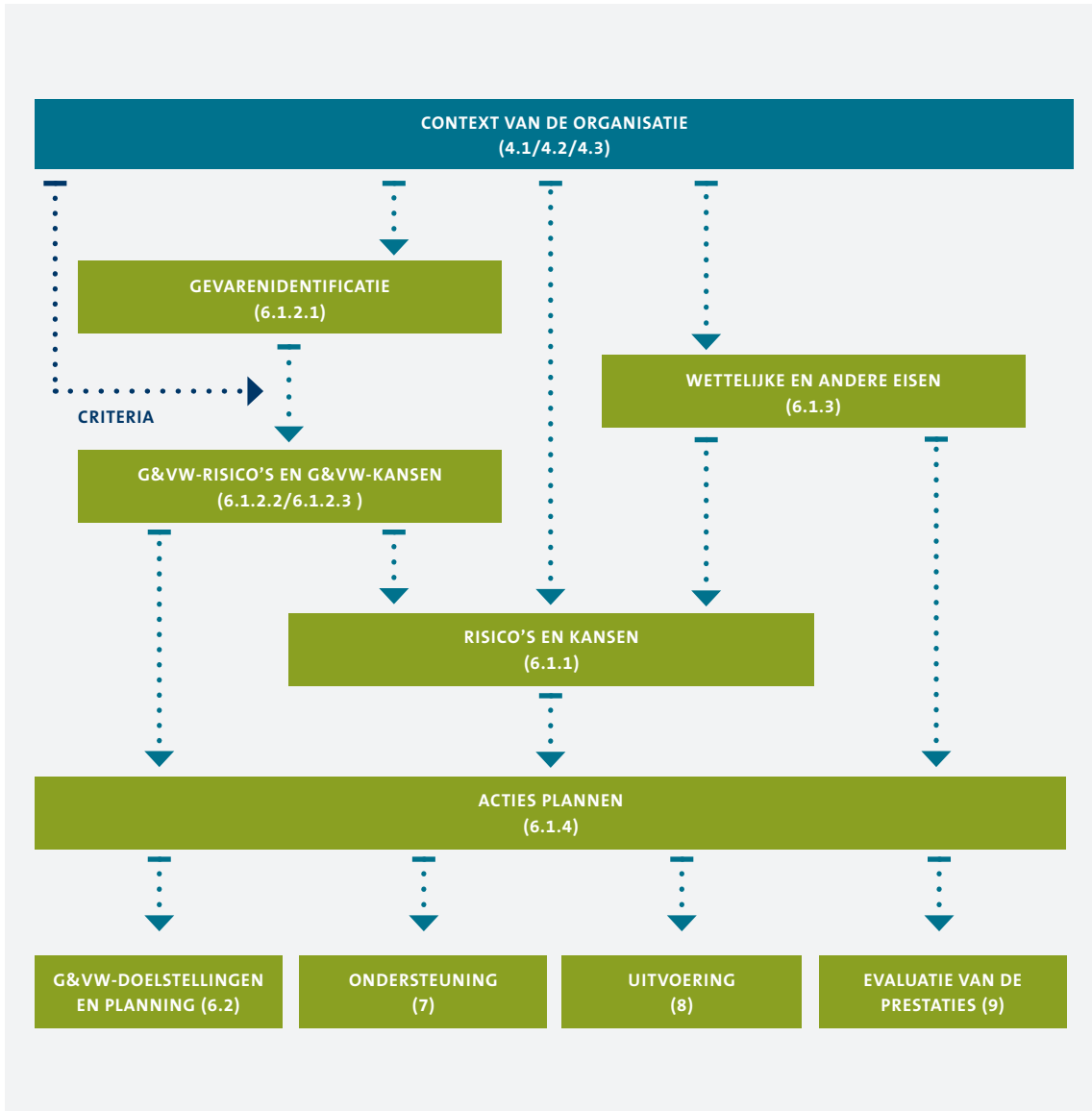
In de volgende figuur is de samenhang van de verschillende onderdelen van de ISO 45001 weergegeven. Als G&VW vervangen wordt door milieu, gelden de figuren voor een belangrijk deel ook voor de ISO 14001. In figuur 1 wordt duidelijk gemaakt dat alle managementsystemen op basis van de HLS/HS een verbetercyclus op zowel strategisch als operationeel niveau bevatten. De analyse van context en belanghebbenden is een belangrijke input voor de verbetercyclus op strategisch niveau. De strategische verbetercyclus maakt het beter mogelijk om de managementsystemen te gebruiken als basis voor het duurzaamheidsbeleid (op basis van bijvoorbeeld ISO 26000).

FIGUUR 1: PDCA-CYCLUS OP STRATEGISCH EN OPERATIONEEL NIVEAU (BRON: NEN)

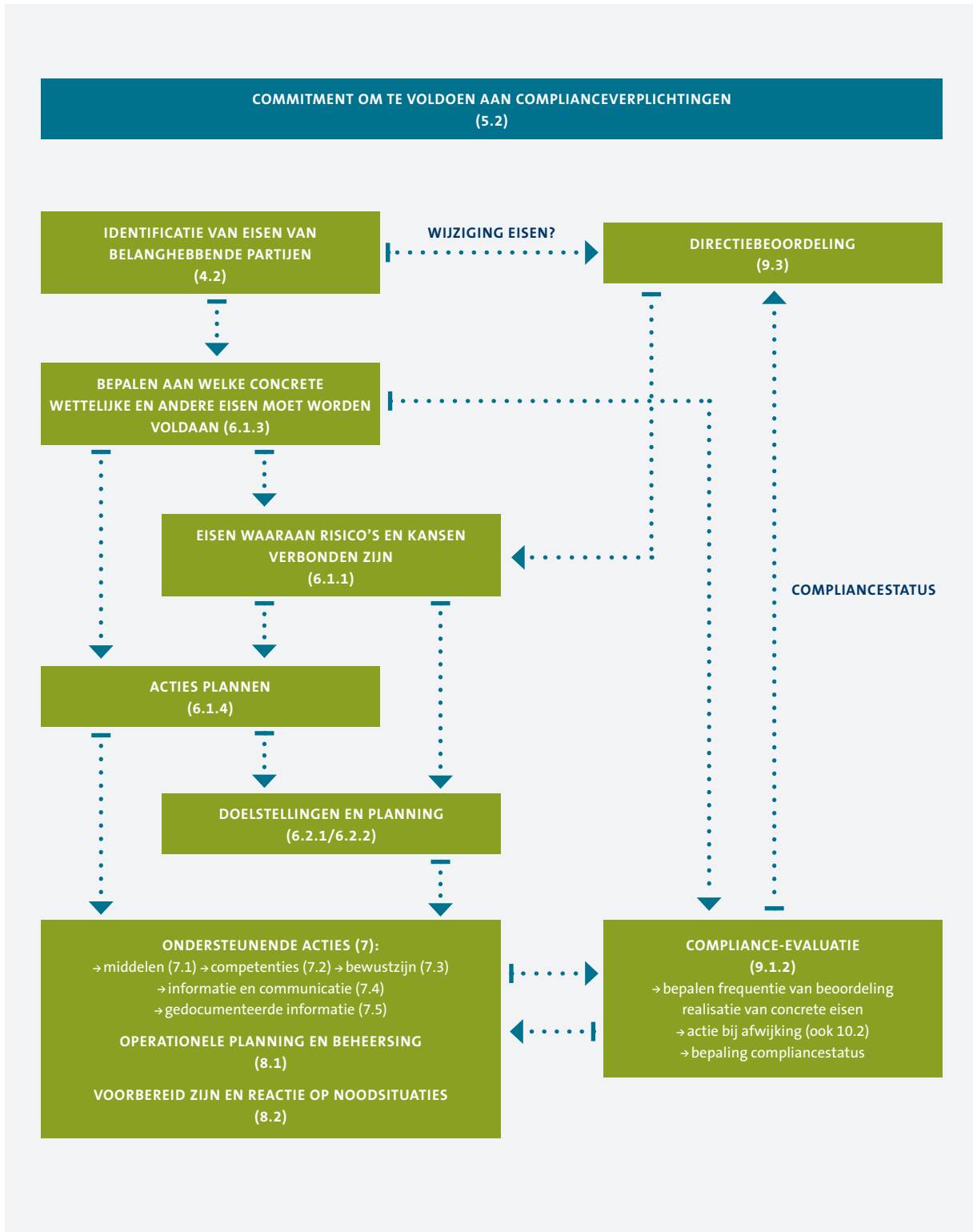
Op basis van de HLS/HS wordt in de ISO 45001 naast het begrip 'risico' ook het begrip 'kans' geïntroduceerd. In de ISO 45001 wordt onderscheid gemaakt tussen G&VW-**risico's** en -**kansen** en **risico's** en **kansen** van de organisatie. Figuur 2 maakt duidelijk hoe deze met elkaar samenhangen en hoe deze in verband staan met de uitkomsten van de contextanalyse.

FIGUUR 2: RISICO'S EN KANSEN

Het voldoen aan complianceverplichtingen (waaronder ook de wettelijke en andere eisen vallen) is een belangrijke doelstelling van het G&VW-managementsysteem. Figuur 3 laat de samenhang tussen alle voor het compliancemanagement belangrijke onderdelen uit ISO 45001 zien.

FIGUUR 3: SAMENHANG NORMONDERDELEN RELEVANT VOOR COMPLIANCEMANAGEMENT

3 Aandachtspunten ISO 45001

In de volgende tabel is een aantal aandachtspunten weergegeven voor de invoering van ISO 45001. Vermeld staat of dit aandachtspunt uit de HLS/HS voortkomt of niet. Dit is relevant ingeval verschillende managementsystemen worden gecombineerd, ingeval het aandachtspunt uit de HLS/HS voortkomt is dit ook aan de orde bij andere, eventueel al geïmplementeerde managementsystemen zoals ISO 14001 (milieumanagement) en/of ISO 9001 (kwaliteitsmanagement). Het kan dan een overweging zijn om de implementatie voor de verschillende managementsystemen te combineren (zie hoofdstuk 7 en 8).

In de kolom 'HLS/HS' is aangegeven of het betreffende verschil voorkomt uit de HLS/HS die voor alle ISO-managementsystemen van toepassing is.

NORM PARAGRAAF	AANDACHTSPUNT ISO 45001	HLS/HS	TOELICHTING (DAAR WAAR NODIG)
1 Algemeen	Er worden geen (schriftelijke) procedures gevraagd.	Ja	<p>In de norm wordt vaak de term 'processen' gebruikt. Deze moeten worden 'ingericht, geïmplementeerd en onderhouden'. Daarnaast worden vaak 'documenten' of 'registraties' vereist om de aanwezigheid en werking van onderdelen van het systeem en van het juist, beheerst en volgens planning verlopen van de processen aantoonbaar te maken.</p> <p>Wanneer een proces moet worden vastgesteld betekent dit dat de organisatie moet kunnen aangeven door wie, wat, wanneer en hoe wordt gedaan om de betreffende norm te realiseren.</p> <p>Een organisatie kan ervoor kiezen om de processen geheel of gedeeltelijk vast te leggen, dit kan een aantal voordelen hebben:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de overdracht van taken van de ene naar de andere medewerkers wordt gemakkelijker; - voor taken die niet zo vaak worden uitgevoerd is het makkelijk om terug te vinden hoe deze moeten worden uitgevoerd; - bij certificatie is het eenvoudiger om aan te tonen dat de processen er zijn en deze worden uitgevoerd zoals beschreven. De certificatie-instelling zal dan minder tijd nodig hebben. <p>In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op de documentatievereisten.</p>
2 Algemeen	De norm richt zich op het ontwikkelen en uitvoeren van G&VW-beleid op zowel 'strategisch' als 'operationeel' niveau.	Ja	<p>Op basis van de HLS/HS is het noodzakelijk om risico's en kansen ten aanzien van gezond en veilig werken te betrekken in het strategisch beleid van de organisatie en andersom ervoor te zorgen dat het G&VW-beleid spoort met het strategisch beleid. Dit komt voort uit de eisen in bijvoorbeeld 4.1/4.2/5.1/6. Zie ook het voorbeeld in bijlage 2.</p>

4.1	Inzicht in de organisatie en haar context (in- en extern).	Ja	<p>Het gaat om het krijgen van inzicht in de belangrijke punten of ontwikkelingen die zowel binnen als buiten de organisatie spelen en die relevant (kunnen) zijn voor het behalen van de met het G&VW-MS beoogde resultaten. De punten of ontwikkelingen worden relevant wanneer er op de korte of langere termijn voor de organisatie relevante risico's of kansen aan verbonden zijn. Doelstelling van de nieuwe norm is om het G&VW-beleid en het streven naar duurzaamheid en de strategie van de organisatie op elkaar af te stemmen (zie ook 5.1 leiderschap). Het verkregen inzicht kan betrekking hebben op een grote diversiteit aan punten. Zie het voorbeeld in bijlage 2 en het Infoblad Contextanalyse.</p>
4.2	Inzicht in de behoeften en verwachtingen van belanghebbenden.	Ja	<p>Deze eis sluit aan bij het uitgangspunt dat het G&VW-MS op basis van ISO 45001 gebruikt moet kunnen worden om delen van de 'people' invalshoek van MVO (op basis van bijvoorbeeld ISO 26000) in te vullen. Belanghebbenden zijn er zowel binnen als buiten de organisatie. Zie het voorbeeld in bijlage 2 en het Infoblad Contextanalyse.</p>
4.3	<ul style="list-style-type: none"> - Eisen worden gesteld aan de beschrijving van het toepassingsgebied (scope). - Alle activiteiten, producten en diensten van de organisatie die impact hebben op de G&VW-prestaties moeten worden meegenomen. - De beschrijving moet beschikbaar zijn voor belanghebbende partijen. 	Ja	<p>Op basis van de HLS/HS dienen in het toepassingsgebied ook de grenzen en toepasbaarheid van het G&VW-MS te worden vastgelegd. In de ISO 45001 is ten opzichte van de HLS/HS een belangrijk punt toegevoegd waarmee bij het vaststellen van de scope rekening moet worden gehouden: de scope van het managementsysteem moet rekening houden met geplande of uitgevoerde werkgerelateerde activiteiten.</p> <p>Het is van belang om niet alleen de activiteiten van de organisatie aan te geven, maar ook andere relevante 'grenzen' aan te geven om duidelijk te maken wat wel of juist niet onder het certificaat valt. Denk daarbij aan fysieke grenzen, juridische grenzen, Kamer van Koophandelgegevens.</p> <p>ISO 45001 vereist dat alle activiteiten, producten en diensten waar de organisatie controle of invloed op heeft en die invloed hebben op de G&VW-prestaties moeten worden meegenomen.</p> <p>Uitbestede processen worden wel tot de te beheersen processen gerekend. De organisatie zal in het toepassingsgebied moeten vaststellen hoe ver haar invloed reikt.</p> <p>Zie het voorbeeld in bijlage 2 en het Informatieblad Vaststellen van het toepassingsgebied.</p>

5.1	<p>Nadruk op leiderschap/rol directie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Directie moet verantwoordelijkheid nemen voor preventie van werkgerelateerde ongevallen en ziekte en zorgen etc. - Directie moet zorgen dat er processen zijn voor consultatie en participatie van personeel. - Directie moet zorgen dat personeel dat melding doet van incidenten, gevaren en risico's wordt beschermd. - Directie moet zorgen voor een cultuur die ondersteunend is aan de beoogde resultaten van het G&VW-MS. - Relatie strategie/business processen. 	<p>Ja Nee Nee Nee Nee Ja</p>	<p>In ISO 45001 is de betrokkenheid van de directie bij het G&VW-managementsysteem expliciet gemaakt in een dertiental punten. Daarbij staat bovenaan dat de directie ook 'verantwoordelijkheid moet nemen' voor de gezondheid en veiligheid van personeel.</p> <p>De norm vereist een (pro-)actieve rol van de directie. Dat betekent onder andere initiatieven nemen om de G&VW-prestaties en/of het G&VW-MS te verbeteren. De directie zal bijvoorbeeld op de hoogte moeten zijn van de belangrijke risico's en kansen, de verwachtingen van belanghebbenden en de compliancestatus.</p> <p>De introductie van het begrip 'cultuur' is nieuw in ISO 45001. Ook bij gevarenidentificatie (6.1.2) dient cultuur mee te worden genomen. Bij de invulling van continue verbetering (10.3) dient ook expliciet aandacht aan cultuur te worden besteed.</p> <p>De directie is in de ISO 45001 verantwoordelijk voor de afstemming van het G&VW-beleid en de strategie van de organisatie. Dit betekent enerzijds dat uitgangspunten uit de strategie van de organisatie die relevant zijn voor het G&VW-beleid ook in het G&VW-beleid terug te vinden zijn en andersom belangrijke risico's en kansen uit het G&VW-beleid ook terug te vinden zijn in de strategie van de organisatie. Een totale integratie is natuurlijk ook mogelijk.</p>
5.2	<p>G&VW-beleid: aandachtspunt zijn punt d en f.</p> <p>a) en d): een verbintenis bevat tot het voorzien in veilige en gezonde werkomstandigheden, voor het voorkomen van werkgerelateerd letsel en gezondheidsproblemen en tot het wegnemen van gevaren en het verminderen van G&VW-risico's</p> <p>f): een verbintenis bevat tot consultatie en participatie van medewerkers, en, als die er zijn, vertegenwoordigers van de medewerkers.</p>		<p>Toegevoegd in ISO 45001 t.o.v. de HLS zijn de verbintenissen genoemd in de punten a, d en f van deze normparagraaf met als doel al in het beleid aandacht te besteden aan het creëren van een veiliger werkplek/werkklimaat door het wegnemen van gevaren en ongezonde werkomstandigheden en verminderen van G&VW-risico's en medewerkers te betrekken bij het formuleren van het beleid en het uitvoeren hiervan.</p>
5.3	<p>Rollen en verantwoordelijkheden: er wordt geen 'directievertegenwoordiger' als persoon aangewezen.</p>	<p>Ja</p>	<p>Zoals ook onder 5.1 aangegeven is, wordt in de ISO 45001 veel nadruk gelegd op het belang van leiderschap. De directie kan taken delegeren maar niet de verantwoordelijkheid. ISO 45001 vraagt om een persoonlijke betrokkenheid van de directie bij het G&VW-managementsysteem.</p>
5.4	<p>Consultatie en participatie van personeel</p> <ul style="list-style-type: none"> - Proces voor consultatie en participatie moet betrekking hebben op alle fases van ontwikkeling en functioneren van G&VW-MS. - Consultatie van 'non-managerial' personeel moet bij een 9-tal onderwerpen extra worden benadrukt. - Idem voor participatie bij een 7-tal punten. 	<p>Nee</p>	<p>In ISO 45001 wordt onderscheid gemaakt naar verschillende fases van het invoeren/functioneren van het G&VW-MS en heeft participatie/consultatie betrekking op alle onderdelen van het managementsysteem.</p> <p>In ISO 45001 is onderscheid tussen 'managerial' en 'non-managerial' personeel. Onderwerpen zijn genoemd waar de organisatie de betrokkenheid van 'non managerial' personeel moet benadrukken.</p>

6.1/6.1.1	<p>Onderscheid is gemaakt naar G&VW-risico's en -kansen en risico's en kansen van de organisatie.</p>	Ja	<p>De risico's en kansen van de organisatie moeten worden bepaald. Deze bestaan uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - G&VW-risico's en complianceverplichtingen. Niet alle G&VW-risico's en complianceverplichtingen hoeven namelijk een risico (of kans) te zijn. Dit betekent dat duidelijk moet worden gemaakt welke G&VW-risico's een risico of kans voor de organisatie zijn. Dit is een extra stap die bijvoorbeeld met een (aanvullende) risico-analyse kan worden ingevuld; - de meer strategische risico's en kansen die volgen uit de context van de organisatie (4.1 en 4.2). <p>De verschillende risico's en kansen (volgend uit de G&VW-risico's en -kansen; complianceverplichtingen en contextanalyse) zijn van belang om acties te kunnen plannen (6.1.4), doelstellingen te formuleren (6.2.1) en uiteindelijk kansen voor continue verbetering te bepalen tijdens de directiebeoordeling (9.3).</p>
6.1.2	<p>Bij gevarenidentificatie meenemen van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - incidenten uit verleden (zowel intern als extern); - sociale factoren als werkdruk, cultuur; - noodsituaties. <p>Bij bepaling en beoordeling van risico's meenemen van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - effectiviteit van bestaande maatregelen; - issues uit contextanalyse (4.1 en 4.2). 	Nee	<p>In ISO 45001 zijn de invalshoeken van de identificatie van gevaren en de beoordeling van risico's en kansen geformuleerd. Let op dat hierbij ook rekening gehouden wordt met situaties die zich voordoen nabij de werkplek veroorzaakt door werkgerelateerde activiteiten onder het gezag van de organisatie én situaties die niet onder het gezag van de organisatie vallen en die zich in de nabijheid van de werkplek voordoen en letsel en gezondheidsproblemen kunnen veroorzaken.</p> <p>De methodiek en criteria gebruikt voor het beoordelen van G&VW-risico's moet worden gedocumenteerd en worden bijgehouden. Informatieblad Inventarisatie gevaren en evaluatie van G&VW-risico's en kansen.</p>
6.1.3	Wettelijke en andere eisen vaststellen.	Nee	<p>Ten opzichte van de HLS/HS is toegevoegd dat de organisatie inzicht heeft in de eisen die volgen uit zowel wettelijke als andere verplichtingen. Zie hiervoor het Informatieblad Naleving wet- en regelgeving.</p>
6.1.4	<p>Planning van acties: expliciet moet worden gemaakt wat het vervolg is van de geïdentificeerde risico's en kansen, complianceverplichtingen en noodsituaties.</p>	Ja	<p>Dit is een nieuw onderdeel in de norm. De essentie is dat duidelijk wordt gemaakt op welke manier de risico's, kansen, complianceverplichtingen en maatregelen in het kader van noodsituaties, die volgen uit 6.1.2, 6.1.3 en 8.2, een vervolg krijgen in het managementsysteem. Het vervolg kan zijn dat beheersmaatregelen worden genomen die terugkomen in de uitvoering (8), het kan ook zijn dat er (verbeter)doelstellingen worden geformuleerd en deze terugkomen in 6.2. Aan de doelstellingen is het 'programma' gekoppeld (6.2.2). Zie figuur 2 en 3 in hoofdstuk 2 en het voorbeeld in bijlage 2.</p>
6.2	<p>G&VW-doelstellingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aangeven hoe doelstellingen worden geëvalueerd (inclusief indicatoren voor voortgang). - Integratie van acties in andere bedrijfsprocessen. 	Nee	<p>Aan de normparagraaf doelstellingen is t.o.v. de HLS/HS toegevoegd dat aangegeven moet worden hoe de resultaten van de doelstellingen worden geëvalueerd. Er moeten indicatoren worden vastgesteld om de voortgang te kunnen beoordelen. Ook dient overwogen te worden hoe de acties om de doelstellingen te realiseren kunnen worden geïntegreerd in andere bedrijfsprocessen.</p>
7.1	Middelen	Ja	<p>Op basis van de HLS/HS is vereist dat de organisatie voldoende middelen beschikbaar moet stellen nodig voor het inrichten, implementatie, onderhouden en continu verbeteren van het G&VW-MS.</p>

7.2	Vaststellen van benodigde competenties (om werk te doen en gevaren te kunnen identificeren).	Ja	Op basis van de HLS/HS is vereist dat eerst de benodigde competenties worden vastgelegd. Ook de benodigde trainingen moeten worden bepaald. Samen met opleiding en ervaring kunnen de trainingen zorgen voor de benodigde competenties.
7.3	Personeel moet bewust gemaakt worden van: - G&VW-beleid en doelstellingen; - incidenten en resultaten van onderzoeken van incidenten; - mogelijkheden om bij gevaarlijke situaties de werkplek te verlaten.	Ja	In de norm zijn eisen opgenomen ten aanzien van het bewust maken van personeel. Ten opzichte van de HLS zijn er een aantal onderwerpen toegevoegd. Dit betekent dat medewerkers ook bewust moeten worden gemaakt van vastgestelde gevaren, G&VW-risico's en maatregelen van incidenten en resultaten van onderzoeken die relevant voor ze zijn. Maar ook van de mogelijkheid die medewerkers hebben om in geval van dreiging en ernstig gevaar voor je leven of gezondheid de werkplek te verlaten. De werknemer mag hier niet ten onrechte op worden aangesproken of nadelige gevolgen van ondervinden.
		Nee	
		Nee	
7.4	- Een proces voor interne- en externe communicatie moet worden geïmplementeerd. - Inhoud van communicatie moet consistent en betrouwbaar zijn.	Ja	In ISO 45001 moet er een proces zijn waaruit blijkt waarover, wanneer, met wie en hoe wordt gecommuniceerd. Communicatie met aannemers is ook vereist op basis van 8.1.6.
		Nee	Rekening moet worden gehouden met diversiteitsaspecten (bijvoorbeeld taal). Daarnaast moet de organisatie ervoor zorgen dat de gecommuniceerde informatie betrouwbaar is en overeenkomt met de informatie die voortkomt uit het G&VW-managementsysteem.
7.5	Gedocumenteerde informatie	Ja	De gedocumenteerde informatie met tenminste de informatie bevatten waarvan in de norm staat dat deze gedocumenteerd moet worden en die daarnaast nodig is voor de doeltreffendheid van het G&VW-MS.
7.5.3	Beveiliging van gedocumenteerde informatie (7.5.3 b)	Ja	Geregeld moet worden welke gedocumenteerde informatie voor wie beschikbaar is. Op welke wijze wordt geborgd dat informatie niet toegankelijk is voor onbevoegden.
8.1.1 en 8.1.2	Operationele planning en beheersing: - Op plaatsen waar meerdere werkgevers werkzaam zijn moeten relevante onderdelen van het G&VW-MS met andere organisaties worden afgestemd. - Werk aanpassen aan medewerkers. - Vaststellen, implementeren en onderhouden van proces voor reductie van gevaren en G&VW-risico's op basis van hiërarchie van maatregelen.	Nee	In 8.1.1 zijn de algemene eisen vastgelegd voor de operationele planning en beheersing. Ten opzichte van de HLS zijn er weinig eisen toegevoegd. Normelement 8.1.2 gaat over het wegnemen van gevaren en het verminderen van G&VW-risico's. De eisen komen overeen met het toepassen van de arbeidshygiënische strategie die start met bronmaatregelen: wegnemen van gevaar en eindigt met het verstrekken en gebruiken van persoonlijke beschermingsmaatregelen (PBM).
8.1.3	Management van wijzigingen: - Vaststellen proces. - Zowel tijdelijke als permanente wijzigingen. - Veranderingen in wet- en regelgeving. - Veranderingen in kennis over bijvoorbeeld gevaren, technologie.	Nee	Er is een apart normelement voor het management van wijzigingen. Er is een proces voor MoC (management of change) vereist voor de verschillende wijzigingen die in de norm zijn vermeld.

8.1.4	Inkoop	Nee	ISO 45001 vereist dat processen worden ingevoerd waardoor bij inkoop van producten en services wordt gewaarborgd dat deze voldoen aan eisen uit het G&VW-MS.
	Aannemers	Nee	ISO 45001 vereist dat bij inkoopprocessen de identificatie van gevaren en G&VW-risico's met aannemers worden afgestemd. In de inkoopprocessen dienen G&VW-criteria te worden gehanteerd bij de selectie van aannemers.
	Uitbestede processen moeten worden beheerst. De mate van beheersing wordt in het G&VW-MS vastgelegd.	Ja	In ISO 45001 staat de eis om uitbestede processen te beheersen omdat de HLS dit verplicht. In ISO 45001 is dit genuanceerd doordat de mate waarmee de verschillende uitbestede processen worden beheerst kan worden aangegeven.
8.2	Vorbereid zijn en reageren op noodsituaties: - inclusief eerste hulp; - communicatie en informatie naar personeel, aannemers, etc. Gedocumenteerde informatie over proces en plannen.	Nee	Dit onderwerp is toegevoegd ten opzichte van de HLS en betreft ook het verschaffen van informatie en eventueel training aan relevante belanghebbende partijen.
9.1.1	Ten opzichte van de HLS zijn toegevoegd: - methoden voor monitoren, meten, analyse en evaluatie moeten worden vastgesteld om te zorgen voor valide resultaten;	Ja	- In ISO 45001 is de kwaliteit van de informatie een belangrijk aandachtspunt. De monitoring moet valide resultaten opleveren. Dit sluit ook aan op de eis in 7.4 om betrouwbare informatie te communiceren. Voorbeelden van monitoring worden gegeven in bijlage A.9.1.1 van de norm.
	- criteria en indicatoren moeten worden vastgesteld om de G&VW-prestaties te evalueren.	Nee	- Naast het monitoren van de G&VW-prestaties worden ook de criteria waartegen de organisatie de G&VW-prestaties gaat evalueren vastgesteld. Meetapparatuur moet, afhankelijk van wat van toepassing is, gekalibreerd of geverifieerd zijn en op passende wijze gebruikt en onderhouden worden.
9.1.2	De organisatie dient kennis en begrip te hebben over de status van compliance.	Nee	De term 'compliancestatus' wordt beschouwd als de aanwezigheid van een totaaloverzicht van de stand van zaken met betrekking tot de compliance met wettelijke en andere eisen. Op basis van ISO 45001 dient de organisatie een actueel gedocumenteerd zicht te hebben op de compliance.
9.3	- Voor de directiebeoordeling is in plaats van de input vastgelegd welke onderwerpen moeten worden overwogen. Nieuw zijn bijvoorbeeld de veranderingen in de behoeften en verwachtingen van belanghebbende partijen; risico's en kansen; de adequaatheid van middelen.	Ja	De norm vraagt (op basis van 5.1) om een grotere betrokkenheid van de directie. De nadruk ligt op de 'output'. De norm geeft onderwerpen die door de directie moeten worden overwogen. Bij certificatie zal duidelijk moeten zijn dat de directie daarbij ook daadwerkelijk betrokken is. In de directiebeoordeling komen ook andere nieuwe elementen zoals de veranderingen in de contextanalyse (4.1 en 4.2) terug. Ook nieuw is dat de adequaatheid van de beschikbare middelen moet worden beoordeeld.
	- Bij de output zijn de resultaten van de directiebeoordeling verder gespecificeerd.	Nee	Meer nadruk is gelegd op beslissingen die de directie dient te nemen, deze zijn gespecificeerd. Nieuwe onderwerpen waarover een besluit moet worden genomen zijn bijvoorbeeld de acties die moeten worden genomen; mogelijkheden tot integratie met andere bedrijfsprocessen en de gevolgen voor de strategische richting van de organisatie.

10	De organisatie dient mogelijkheden tot verbetering vast te stellen en te selecteren en noodzakelijke acties te implementeren om de beoogde resultaten van haar G&VW-MS te behalen.	Nee	In de HLS krijgt het onderwerp 'verbetering' meer nadruk. In ISO 45001 is het onderwerp gesplitst in 3 paragrafen waarbij de aanvullingen van de HLS vooral in paragraaf 10.2 en 10.3 zitten. Het verschil zit onder andere in dat het verbeteren niet alleen betrekking heeft op afwijkingen, maar ook op incidenten. Een organisatie dient de mogelijkheden tot verbeteringen te bepalen. Dit kunnen zowel verbeteringen zijn die op korte- als langere termijn mogelijk zijn. Op de langere termijn kan het gaan om bijvoorbeeld de aanpassing van productietechnologie en producten/diensten. Zie ook Annex A.10 van de norm voor een toelichting.
10.3	Continue verbetering moet naast de verbetering van de G&VW-prestaties ook gericht zijn op verbetering van de cultuur die ondersteunend is aan het G&VW-MS.	Nee	De cultuur valt onder de verantwoordelijkheid van de directie (zie 5.1).

4 Processen en documenten in ISO 45001

4.1 Processen in ISO 45001

Sinds de komst van HLS/HS-basistekst wordt de term ‘procedures’ niet meer gebruikt in management-systeemnormen. Daarvoor in de plaats is het ‘vaststellen, implementeren van processen’ gekomen (zie toelichting item 1 in de tabel van hoofdstuk 3). In de volgende tabel worden de eisen in ISO 45001 met betrekking tot processen aangegeven. Ingeval een proces is vereist betekent dit dat de organisatie moet vaststellen wat, hoe, wanneer, door wie en op welke manier de benodigde activiteiten worden uitgevoerd.

ISO 45001 - PROCESSEN

5.4	<p>Consultatie en participatie van medewerkers</p> <p>De organisatie moet (een) proces(sen) vaststellen, implementeren en onderhouden voor consultatie en participatie van medewerkers op alle toepasselijke niveaus en in alle toepasselijke functies, en, als die er zijn, vertegenwoordigers van medewerkers, bij het ontwikkelen, plannen, implementeren, evalueren van de prestaties van en het treffen van maatregelen voor verbetering van het G&VW-managementsysteem.</p> <p>De organisatie moet:</p> <p>a) ... tot en met e) ...</p>
6.1.1/ 6.1.2	<p>Algemeen</p> <p>De organisatie moet gedocumenteerde informatie onderhouden over:</p> <ul style="list-style-type: none">- het proces of de processen en acties die nodig zijn voor het vaststellen en oppakken van haar risico's en kansen (zie 6.1.2 t/m 6.1.4) voor zover nodig om het vertrouwen te hebben dat ze volgens planning worden uitgevoerd. <p>De organisatie moet een of meer voortdurende en proactieve processen voor het identificeren van gevaren vaststellen, implementeren en onderhouden.</p> <p>De organisatie moet (een) proces(sen) vaststellen, implementeren en onderhouden voor:</p> <p>a) het beoordelen van G&VW-risico's</p> <p>b) het vaststellen en beoordelen van de andere risico's</p> <p>De organisatie moet (een) proces(sen) vaststellen, implementeren en onderhouden voor het beoordelen van:</p> <p>a) G&VW-kansen voor het verbeteren van de G&VW-prestaties, rekening houdend met</p>
6.1.3	<p>Wettelijke en andere eisen vaststellen</p> <p>De organisatie moet (een) proces(sen) vaststellen, implementeren en onderhouden om:</p> <p>a) actuele wettelijke en andere eisen die van toepassing zijn... vaststellen en toegang hebben tot</p> <p>b) te bepalen hoe deze wettelijke en andere eisen van toepassing zijn</p> <p>c) rekening te houden met deze wettelijke en andere eisen....</p>

7.2	<p>Competentie (geen proces vereist)</p> <p>De organisatie moet:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) de benodigde competentie vaststellen b) bewerkstelligen dat medewerkers competent zijn c) indien van toepassing, acties ondernemen om d) geschikte gedocumenteerde informatie als bewijs van competentie bijhouden. <p>Bewustzijn</p> <p>Medewerkers moeten zich bewust worden gemaakt van:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) ... tot en met f) ...
7.4	<p>Communicatie</p> <p>De organisatie moet het (de) voor interne en externe communicatie benodigd(e) proces(sen) vaststellen, implementeren en onderhouden dat relevant is of die relevant zijn voor het G&VW-managementsysteem, inclusief het bepalen van:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) waarover te communiceren; b) wanneer te communiceren; c) met wie te communiceren: <ul style="list-style-type: none"> 1) intern tussen ... 2) tussen aannemers onderling en ... 3) met overige belanghebbenden; d) hoe te communiceren.
7.5	<p>7.5 Gedocumenteerde informatie (geen proces vereist)</p> <p>Bij het creëren en actualiseren van gedocumenteerde informatie moet de organisatie zorgen voor een passend(e):</p> <ul style="list-style-type: none"> a) identificatie en beschrijving b) format c) beoordeling en goedkeuring van geschiktheid en toereikendheid.
7.5.3	<p>Beheersing van gedocumenteerde informatie (geen proces vereist)</p> <p>Gedocumenteerde informatie zoals het G&VW-managementsysteem en dit document vereisen, moet worden beheerd om te bewerkstelligen dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) de informatie beschikbaar is en geschikt b) de informatie adequaat afdoend is beveiligd <p>Voor het beheersen van gedocumenteerde informatie moet de organisatie, voor zover van toepassing, invulling geven aan de volgende activiteiten:</p>
8.1.1	<p>Operationele planning en beheersing</p> <p>Om te voldoen aan eisen van het G&VW-managementsysteem en om de in hoofdstuk 6 vastgestelde acties te implementeren moet de organisatie de benodigde processen plannen, implementeren, beheersen en onderhouden, door: a) ... tot en met d) ...</p> <p>Op werkplekken met meerdere werkgevers moet de organisatie de relevante delen van het G&VW-managementsysteem met de andere organisaties afstemmen.</p> <p>De organisatie moet (een) proces(sen) vaststellen, implementeren en onderhouden voor het wegnemen van gevaren en het verminderen van G&VW-risico's, met gebruik van de onderstaande hiërarchie van beheersmaatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) tot en met e).
8.1.2	<p>Management van veranderingen (MoC, management of change)</p> <p>De organisatie moet (een) proces(sen) vaststellen voor het implementeren en beheersen van geplande tijdelijke en blijvende wijzigingen die een invloed hebben op G&VW-prestaties, waaronder: a) tot en met d).</p>
8.1.3	<p>Inkoop</p> <p>De organisatie moet (een) proces(sen) vaststellen, implementeren en onderhouden voor het beheersen van de inkoop van producten en diensten om te bewerkstelligen dat</p>

8.1.4	<p>Aannemers</p> <p>De organisatie moet haar inkoopproces(sen) met haar aannemers afstemmen om gevaren te identificeren en de G&VW-risico's te beoordelen en beheersen die voortkomen uit de: a) tot en met c).</p> <p>In de inkoopproces(sen) van de organisatie moet(en) G&VW-criteria worden vastgesteld en toegepast voor het selecteren van aannemers.</p>
8.2	<p>Vorbereid zijn en reageren op noodsituaties</p> <p>De organisatie moet het (de) benodigde proces(sen) vaststellen, implementeren en onderhouden om zich voor te bereiden en te reageren op mogelijke noodsituaties zoals geïdentificeerd in 6.1.2, waaronder: a) tot en met g).</p>
9.1.1	<p>Monitoren, meten, analyseren en evalueren van de prestaties</p> <p>De organisatie moet (een) proces(sen) vaststellen, implementeren en onderhouden voor monitoren, meten, analyseren en het evalueren van de prestaties.</p> <p>De organisatie moet vaststellen: a) tot en met e).</p>
9.1.2	<p>Evalueren van compliance</p> <p>De organisatie moet (een) proces(sen) vaststellen, implementeren en onderhouden voor het evalueren van compliance met wettelijke en andere eisen (zie 6.1.3).</p> <p>De organisatie moet: a) tot en met d).</p>
9.2.2	<p>Intern auditprogramma</p> <p>De organisatie moet:</p> <p>a) (een) auditprogramma('s) plannen, vaststellen, implementeren en onderhouden, met inbegrip van</p> <p>b) b) tot en met f).</p>
10.2	<p>Incident, afwijking en corrigerende maatregel</p> <p>De organisatie moet (een) proces(sen) vaststellen, implementeren en onderhouden voor het vaststellen en beheren van incidenten en afwijkingen, met inbegrip van het melden, onderzoeken en het treffen van maatregelen.</p> <p>Wanneer zich een incident of afwijking voordoet, moet de organisatie: a) tot en met g).</p>
10.2	Zie boven.

4.2 Documenten in ISO 45001

In de volgende tabel zijn de paragrafen uit de ISO 45001-norm opgenomen waarin documentatievereisten staan. In de eerste kolom staat aangegeven of de documentatie-eis uit de HLS/HS komt of specifiek is voor ISO 45001. Wanneer de eis afkomstig is uit de HLS/HS- basistekst betekent dit dat de documentatie-eis in alle ISO-managementsysteemnormen terug te vinden is. Wanneer ISO 45001 staat vermeld, betekent dit dat een vergelijkbare verplichting niet volgt uit de HLS maar als aanvullende eis in de ISO 45001 is opgenomen (vaak is een vergelijkbare eis ook in de ISO 14001-norm toegevoegd).

ISO 45001 – VEREISTE DOCUMENTATIE	
4.3 (HLS)	Het <u>toepassingsgebied</u> moet als gedocumenteerde informatie beschikbaar zijn.
5.2 (HLS)	Het <u>G&VW-beleid</u> moet: <ul style="list-style-type: none"> - als gedocumenteerde informatie beschikbaar zijn;
6.1.1 (ISO 45001)	De organisatie moet gedocumenteerde informatie onderhouden over: <ul style="list-style-type: none"> - <u>risico's en kansen</u>; - het proces of de processen en acties die nodig zijn voor het <u>vaststellen en oppakken van haar risico's en kansen</u> (zie 6.1.2 t/m 6.1.4) voor zover nodig om het vertrouwen te hebben dat ze volgens planning worden uitgevoerd.

6.1.2.2 (ISO 45001)	Gedocumenteerde informatie over de methodiek(en) en criteria moet worden onderhouden en bijgehouden.
6.1.3 (ISO 45001)	De organisatie moet gedocumenteerde informatie onderhouden en bijhouden over haar wettelijke en andere eisen en moet bewerkstelligen dat deze wordt bijgewerkt als er zich wijzigingen voordoen.
6.2.2 (HLS)	De organisatie moet gedocumenteerde informatie onderhouden en bijhouden over de <u>G&VW-doelstellingen en plannen</u> om ze te bereiken.
5.3 (ISO 45001)	De directie moet bewerkstelligen dat de <u>verantwoordelijkheden en bevoegdheden</u> voor relevante rollen binnen het G&VW-managementsysteem worden toegekend en gecommuniceerd op alle niveaus binnen de organisatie en als gedocumenteerde informatie worden onderhouden.
7.2 (HLS)	De organisatie moet: d) geschikte gedocumenteerde informatie als <u>bewijs van competentie</u> bijhouden.
7.4.1 (ISO 45001)	De organisatie moet op passende wijze gedocumenteerde informatie bijhouden als bewijs van haar <u>communicatie</u> .
8.1.1 (HLS)	Om te voldoen aan eisen van het G&VW-managementsysteem en om de in hoofdstuk 6 vastgestelde acties te implementeren moet de organisatie de benodigde processen plannen, implementeren, beheersen en onderhouden, door: c) gedocumenteerde informatie te onderhouden en bij te houden in de omvang die nodig is om het vertrouwen te hebben dat de processen volgens planning zijn uitgevoerd;
8.2 (ISO 45001)	De organisatie moet gedocumenteerde informatie onderhouden en bijhouden over het (de) proces(sen) en de plannen voor het reageren op mogelijke <u>noodsituaties</u> .
9.1.1 (HLS)	De organisatie moet geschikte gedocumenteerde informatie bijhouden: - als bewijs van de <u>resultaten van monitoren, meten, analyseren en het evalueren</u> van de prestaties; - over het onderhouden, controleren, of <u>kalibreren</u> van meetapparatuur.
9.1.2 (ISO 45001)	De organisatie moet: d) gedocumenteerde informatie bijhouden van het (de) resulta(a)t(en) van de <u>compliance-evaluatie</u> .
9.2.2 (HLS)	De organisatie moet: f) gedocumenteerde informatie bijhouden als bewijs van de implementatie van het <u>auditprogramma en de auditresultaten</u> .
9.3 (HLS)	De organisatie moet gedocumenteerde informatie bijhouden als bewijs van de resultaten van de <u>directiebeoordeling</u> .
10.2 (HLS)	De organisatie moet gedocumenteerde informatie bijhouden als bewijs van: - de aard van de <u>incidenten of afwijkingen</u> en de vervolgens genomen maatregelen; - de resultaten van maatregelen en corrigerende maatregelen, met inbegrip van de doeltreffendheid ervan.
10.3 (HLS)	De organisatie moet continu de geschiktheid, toereikendheid en doeltreffendheid van het G&VW-managementsysteem verbeteren door: e) gedocumenteerde informatie als bewijs van <u>continue verbetering</u> te onderhouden en bij te houden.

5 Aandachtspunten bij gebruik ISO 14001 als basis voor ISO 45001

Wanneer er een ISO 14001-managementsysteem voor milieu aanwezig is, dan kan dit systeem relatief eenvoudig uitgebreid worden tot een gecombineerd managementsysteem voor milieu en G&VW. Uiteraard dienen alle onderdelen van het systeem opnieuw te worden ingevuld vanuit de invalshoek G&VW. Daarbij is er wel een aantal aandachtspunten omdat er in de ISO 45001 een aantal andere punten zijn toegevoegd aan de HLS/HS-basistekst dan in de ISO 14001.

In de volgende tabel zijn de normeisen opgenomen waar de ISO 45001-norm op systeemniveau afwijkt van de ISO 14001-norm.

TITEL NORMELEMENT	VERSCHIL ISO 45001 T.O.V. ISO 14001
5.1 Leiderschap en betrokkenheid	<p>De ISO 45001-norm legt een zwaardere verantwoordelijkheid bij de directie neer. Deze moet de algehele verantwoordelijkheid nemen en zichzelf volledig toerekenbaar verklaren voor het voorkomen van werkgerelateerd letsel en gezondheidsproblemen én voorzien in veilige en gezonde werkplekken en activiteiten.</p> <p>Daarnaast is het begrip 'cultuur' nieuw in een managementsysteemnorm. De directie dient ervoor te zorgen dat er een cultuur wordt ontwikkeld en bevordert die het resultaat van het G&VW-MS ondersteunt.</p> <p>De directie dient er ook voor te zorgen dat medewerkers die gevaren, risico's en kansen melden worden beschermd.</p>
5.4 Consultatie en participatie van medewerkers	<p>Deze normparagraaf is toegevoegd in ISO 45001. Het is van belang om medewerkers (op alle niveaus in de organisatie) te betrekken bij de verschillende onderdelen van het managementsysteem. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in consultatie en participatie. Bij participatie is er betrokkenheid bij de besluitvorming en bij consultatie worden inzichten verzameld alvorens een besluit wordt genomen.</p>
6.1.1 Planning	<p>ISO 45001 vereist een identificatie van gevaren. In de norm is een groot aantal gevaren gespecificeerd dat moet worden overwogen. Vervolgens moeten de risico's die de gevaren met zich mee kunnen brengen worden beoordeeld (rekening houdend met de beheersmaatregelen) en kansen tot verbetering bepaald. Alhoewel de formulering verschillend is kan de voor ISO 14001 gebruikte systematiek om significante milieuaspecten te bepalen vaak ook voor ISO 45001 worden gebruikt.</p>
7.2 Competentie	<p>ISO 45001 vraagt, in tegenstelling tot ISO 14001, niet expliciet om het identificeren van de trainingsbehoefte. In de praktijk zal dit wel worden gedaan.</p>

TITEL NORMELEMENT	VERSCHIL ISO 45001 T.O.V. ISO 14001
7.3 Bewustzijn	<p>Een toevoeging is dat medewerkers zich bewust moeten zijn van incidenten en resultaten van onderzoeken en van vastgestelde gevaren, G&VW-risico's en maatregelen die relevant voor ze zijn.</p> <p>Daarnaast moeten medewerkers bewust zijn van hun mogelijkheden om zich te onttrekken aan werksituaties waarvan zij denken dat die een dreigend en ernstig gevaar vormen voor hun leven of gezondheid. En van regelingen die voorkomen dat zij hier ten onrechte op worden aangesproken of nadelige gevolgen ondervinden.</p> <p>Het creëren van bewustzijn is ook van belang om invulling te geven aan het de verplichting een cultuur te ontwikkelen die het realiseren van de doelstellingen ondersteunt.</p>
7.4 Communicatie	<p>De eisen onder het kopje algemeen zijn in ISO 45001 verder uitgewerkt. Een van de verschillen is de uitwerking met wie er gecommuniceerd moet worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - intern tussen de verschillende niveaus en functies van de organisatie; - tussen aannemers onderling en bezoekers aan de werkplek; - met overige belanghebbenden.
8.1 Operationele planning en beheersing	<p>Deze normparagraaf is in tegenstelling tot ISO 14001 verdeeld in 4 subparagrafen, de volgende punten zijn toegevoegd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het toepassen van de arbeidshygiënische strategie bij het wegnemen van gevaren en verminderen van G&VW-risico's; - Management van wijzigingen (management of change). In ISO 45001 zijn de eisen uit de HLS/HS verder uitgewerkt en wordt een proces vereist. In ISO 14001 is er geen toevoeging aan de HLS/HS; - Eisen in verband met de inschakeling van aannemers en medewerkers van aannemers en de G&VW-risico's ten gevolge van de inschakeling.
9.2 Interne audits	<p>Naast de eisen die ook voor ISO 14001 gelden, wordt in de ISO 45001 gevraagd de relevante auditresultaten te rapporteren aan (vertegenwoordigers van) medewerkers en andere relevante belanghebbenden.</p>
9.3 Directiebeoordeling	<p>Naast alle andere punten dient aandacht te worden besteed aan trends in incidenten en de consultatie en participatie van medewerkers.</p> <p>ISO 45001 vereist dat de relevante resultaten van de directiebeoordeling communiceren met medewerkers en vertegenwoordigers van medewerkers (indienen aanwezig).</p>
10 Verbeteringen	<p>In de ISO 45001-norm is het begrip 'incident' toegevoegd aan de begrippenafwijking en corrigerende maatregel. Ten aanzien van incidenten moeten vergelijkbare maatregelen worden genomen. Daarbij wordt ook verwacht dat bestaande beoordelingen van G&VW-risico's en andere risico's, afhankelijk van de situatie opnieuw beoordeeld.</p> <p>Belangrijk verschil is de participatie van medewerkers en andere belanghebbenden bij het evalueren van incidenten en afwijkingen.</p> <p>Ook is toegevoegd dat de gedocumenteerde informatie over incidenten, afwijkingen en corrigerende maatregelen kenbaar wordt gemaakt aan relevante medewerkers en overige belanghebbenden.</p> <p>Bij het continu verbeteren is ten opzichte van ISO 14001 toegevoegd dat de aandacht voor de cultuur in de organisatie en de participatie van medewerkers aandacht moet krijgen.</p>

Voor de uitbreiding van het managementsysteem, kan ook gebruik worden gemaakt van het stappenplan dat SCCM heeft opgesteld voor het opzetten van een managementsysteem. Het stappenplan is te downloaden van de website van [SCCM](#).

In grote lijnen moeten de volgende activiteiten worden uitgevoerd (zie verder het hierboven genoemde stappenplan):

1. Bepaal hoe directie en medewerkers worden betrokken.

De betrokkenheid van directie en medewerkers is een belangrijke eis uit de ISO 45001-norm en ook bepalend voor het uiteindelijke resultaat. De betrokkenheid van medewerkers gaat verder dan het betrekken van de medewerkers-vertegenwoordiging in bijvoorbeeld de OR. Door vooraf een planning te maken van de invoering en daarbij aan te geven hoe de directie en medewerkers zijn betrokken wordt gewaarborgd dat aan deze eis uit de ISO 45001-norm wordt voldaan. De betrokkenheid van directie en medewerkers legt ook de basis voor een cultuur die nodig is om tot goede G&VW-prestaties te komen.

2. Uitbreiden van de huidige context- en stakeholderanalyse.

Bepaal welke G&VW-onderwerpen relevant (kunnen) zijn voor het beleid en nog niet in de contextanalyse zijn geadresseerd. Welke eisen en wensen op gebied van G&VW hebben de verschillende stakeholders? Zijn de relevante overheden, bijvoorbeeld als vergunningverlener en/of handhavende partij opgenomen in de stakeholderanalyse? Voor G&VW zullen er (gedeeltelijk) andere stakeholders zijn, denk aan bijvoorbeeld de Arbodienst, vakbond, vertrouwenspersoon etc. Zie ook het informatieblad over de [contextanalyse](#).

3. Bepaal op basis van deze context en stakeholderanalyse de strategische risico's en kansen.

Is er voor milieu een risico- en kansenanalyse uitgevoerd of een risicomatrix opgesteld? Zo ja, vul deze dan aan met de strategische risico's en kansen die vanuit het G&VW-perspectief aan de orde zijn.

Let op: volgens de norm hoeven stappen 1 en 2 niet op schrift te worden uitgewerkt. De norm stelt echter wel dat deze informatie moet worden gemonitord en beoordeeld en worden onderhouden. Een schriftelijke vastlegging helpt hierbij. Zie ook het informatieblad over de [contextanalyse](#).

4. Vul het huidige beleid aan, deze wordt vaak de 'beleidsverklaring' genoemd.

De ISO 45001-norm stelt specifieke eisen aan het G&VW-beleid. Pas samen met het management het beleid aan tot een gecombineerd milieu- en G&VW-beleid volgens de eisen uit de normen.

5. Inventariseer de gevaren en beoordeel de risico's.

Naast de strategische risico's en kansen uit de contextanalyse, worden nu de operationele gevaren in kaart gebracht. Misschien kan hiervoor de al aanwezige RI&E (verplicht op basis van de Arboret) als basis worden gebruikt. In de praktijk blijkt deze echter vaak tekort te schieten. Daarnaast stelt de ISO 45001-norm nog aanvullende eisen. Zie voor een toelichting op de inventarisatie het informatieblad [Inventarisatie gevaren en evaluatie van G&VW-risico's en kansen](#).

6. Welke compliance-eisen zijn van toepassing?

Voor G&VW zijn andere compliance-eisen van toepassing dan voor milieu. Inventariseer welke compliance-eisen vanuit wet- en regelgeving van toepassing zijn en welke andere compliance-eisen (bijvoorbeeld van klanten, verzekeringseisen, omgeving etc.) van toepassing zijn. Meestal kan het register met compliance-eisen voor ISO 14001 worden gebruikt om de eisen vast te leggen. In het informatieblad [Naleving wet- en regelgeving met een G&VW-managementsysteem](#) wordt aangegeven hoe het register wettelijke eisen G&VW kan worden uitgewerkt.

7. Formulier G&VW-doelstellingen en plan de uitvoering.

In lijn met het bepaalde G&VW-beleid moeten de G&VW-doelen worden behaald. Dit kunnen doelstellingen zijn ten aanzien van prestaties zoals bijvoorbeeld verzuimreductie; (bijna)ongevallen of doelstellingen gericht op bijvoorbeeld de implementatie van maatregelen om bijvoorbeeld gevaren weg te nemen etc. Ook de uitvoering van onderzoeken om meer inzicht te krijgen kunnen een doelstelling zijn. In een plan van aanpak (ook vereist door de Arbowet) kan dit verder worden geconcretiseerd.

8. Bepaal hoe de G&VW-gevaren beheerst (moeten) worden en vul (onderdelen van) het management-systeem hiermee aan.

Vanuit ISO 14001 beheers je de milieuaspecten van processen, bij ISO 45001 kijk je naar de G&VW-gevaren en -risico's die beheerst moeten worden. Daarbij dient de zogenaamde 'arbeidshygiënische strategie' te worden gehanteerd. Beoordeel welke veranderingen, maatregelen (organisatorisch of technisch), registraties nodig zijn om de G&VW-gevaren te beheersen. Hoe kunnen deze geïntegreerd worden met de al bestaande activiteiten voor de beheersing van milieuaspecten? Welke veranderingen zijn noodzakelijk? Welke andere veranderingen, maatregelen en registraties zijn nodig? Welke metingen en registraties zijn nodig voor de procesbeheersing en om verbeteringen mogelijk te maken?

9. Is er een noodplan aanwezig waarin ook het verleen van eerste hulp en het beperken van letsel is opgenomen?

Vanuit ISO 45001 moet de organisatie net als bij ISO 14001 zijn voorbereid op noodsituaties. Is er voor de organisatie een noodplan aanwezig waarin de relevante scenario's zijn uitgewerkt? Is er een getrainde BHV-organisatie aanwezig en worden de scenario's uit het noodplan ook geoefend?

10. Bepaal welke ondersteunende zaken nog geregeld moeten worden; zijn trainingen nodig, welke interne en externe communicatie is nodig en is er nieuwe gedocumenteerde informatie die moet worden beheerst?

Kijk met een G&VW-bril naar de organisatie en het managementsysteem wat is opgezet en aangevuld. Wat is er nog nodig om het G&VW-managementsysteem in de organisatie te implementeren? Welke informatie wil je naar je medewerkers en andere stakeholders communiceren? Welke acties zijn nodig om de wensen en behoeften van stakeholders in te vullen? Let op: er moet bewijs zijn van de gevoerde communicatie. ISO 45001 vereist dat de directie zorgt voor een cultuur die de realisatie van de doelstellingen ondersteunt, is er voldoende gedaan om dit te bewerkstelligen?

11. Welke aanvullingen op check-en-act-maatregelen zijn nodig?

Denk hierbij aan de interne audits, andere interne controles, directiebeoordeling en de werkwijze voor het reageren op afwijkingen en het verbeteren. Hoe is de werkwijze voor milieu en op welke manier moet dit aangevuld worden voor G&VW? Vul het interne auditprogramma aan voor G&VW en controleer met welke onderwerpen de directiebeoordeling moet worden aangevuld.

6 ISO 45001 in relatie tot ISO 9001 en VCA

In de praktijk zijn het vaak organisaties met ISO 14001 die besluiten om dit uit te breiden met ISO 45001. Uiteraard is het ook mogelijk om ISO 9001 en VCA als basis voor ISO 45001 te gebruiken.

6.1 Gebruik van ISO 9001 als basis voor ISO 45001

Zoals al eerder aangegeven hebben alle managementsysteemnormen een hoofdstuk- en paragraafindeling en basistekst die is gebaseerd op de zogenaamde ISO HLS/HS. Omdat de plaats waar de HLS/HS-basistekst is aangevuld bij ISO 9001 en ISO 45001 nogal verschilt zijn er minder mogelijkheden tot combinatie. In ISO 45001 is de HLS/HS-tekst aangevuld bij art. 6.1 met eisen ten aanzien van gevaren identificatie en risicobeoordeling. Dit onderdeel krijgt in de ISO 9001-norm minder aandacht en zal dan ook meestal niet als basis kunnen worden gebruikt. Hetzelfde geldt voor de identificatie van wettelijke en andere eisen en de eigen beoordeling van de naleving daarvan. Deze normeisen ontbreken in ISO 9001 en zijn een essentieel onderdeel van ISO 45001. Daarnaast worden zware eisen gesteld aan de betrokkenheid van de medewerkers bij de invulling van de verschillende onderdelen van het ISO 45001-managementsysteem. De conclusie is dat gebruik kan worden gemaakt van een aantal basisonderdelen van het ISO 9001-managementsysteem (zoals beleidsverklaring; interne audits, directiebeoordeling) maar dat verschillende essentiële onderdelen nieuw moeten worden ingevuld.

In het informatieblad [Toelichting invoering ISO 14001 en de relatie met ISO 9001](#) is een vergelijking opgenomen tussen ISO 14001 en ISO 9001. Omdat er veel overeenkomsten tussen ISO 14001 en ISO 45001 kan dit informatieblad ook nog interessant zijn.

6.2 Gebruik van VCA als basis voor ISO 45001

Veel organisaties die in de bouw of daaraan gerelateerde sectoren actief zijn hebben een VCA-certificaat (Veiligheids Checklist Aannemers). Voor organisaties met een VCA** of VCAP-certificaat kan het interessant zijn om de overstap naar ISO 45001 te maken omdat de VCA een aantal beperkingen heeft. Voorbeelden van deze beperkingen zijn:

- Het is geen volledig managementsysteem met een samenhangende set van eisen.
- VCA richt zich primair op de operationele veiligheid en minder op gezondheid in bredere zin.

→ VCA is een checklist waarin ook maatregelen zijn voorgeschreven. Deze maatregelen zijn niet altijd de best passende oplossing. Voor grotere organisaties kan dit knellen en biedt ISO 45001 de mogelijkheid om het managementsysteem af te stemmen op de risico's die aan de orde zijn.

Het bovenstaande betekent dat een organisatie gebruik kan maken van de organisatorische maatregelen die zijn ingevoerd om aan de VCA-eisen te voldoen. Dit zal maar in beperkte mate voldoende zijn om invulling aan ISO 45001 te geven. In het informatieblad ['Vergelijking ISO 45001- en VCA-certificatie'](#) is meer informatie te vinden. Door opdrachtgevers wordt bij bijvoorbeeld aanbestedingen vaak om een VCA-certificaat gevraagd. Meer informatie over de gelijkwaardigheid van ISO 45001 is te vinden in het informatieblad ['Gelijkwaardigheid ISO 45001 en VCA*/**/p'](#).

I Documenten beschikbaar voor certificatie

De volgende documenten/registraties dient de organisatie beschikbaar te hebben (bij hercertificatie over een periode van drie jaar).

- Beschrijving van toepassingsgebied (4.3)
- G&VW-beleid (5.2)
- Verdeling van rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden (5.3)
- Risico's en kansen (6.1.1)
- De processen en de acties die nodig zijn voor het vaststellen en oppakken van risico's en kansen in 6.1.2-6.1.4 (6.1.1)*
- De methodologie en voor het beoordelen van de G&VW-risico's en criteria om deze te bepalen (6.1.2.2)
- Complianceverplichtingen (6.1.3)
- G&VW-doelstellingen en de plannen om deze te realiseren (6.2.2)
- Bewijs van competenties (7.2)
- Bewijs van communicatieactiviteiten (7.4.1)
- Processen voor de operationele planning en beheersing (8.1.1)*
- Processen en plannen voor het voorbereid zijn en reageren op noodsituaties (8.2)
- Bewijs van resultaten van monitoring, metingen, analyse en evaluatie van prestaties (9.1.1)
- Bewijs van onderhoud, kalibratie of verificatie van metingen van apparatuur (9.1.1)
- Compliance-evaluatie (9.1.2)
- Intern auditprogramma en resultaten interne audits (9.2.2)
- Resultaten directiebeoordeling (9.3)
- De achtergrond van incidenten en afwijkingen, genomen maatregelen en de resultaten van maatregelen en corrigerende maatregelen en de effectiviteit ervan (10.2)
- Bewijzen van het resultaat van het proces tot continue verbetering (10.3)

Documenten/registratie waarvan SCCM de aanwezigheid aanbeveelt:

- Resultaat contextanalyse (zie 4.1 en 4.2)
- Beschrijving van organisatie en verantwoordelijkheden
- Overzicht van gedocumenteerde informatie en registraties (waaronder eventuele beschrijvingen van processen/procedures anders dan al min of meer vereist op basis van 6.1.1, 8.1 en 8.2)

* De gedocumenteerde informatie moet worden bijgehouden in de omvang die nodig is om het vertrouwen te hebben dat de processen volgens planning zijn uitgevoerd.

2 Toelichting ISO 45001:2018 op basis van voorbeeldbedrijf 'Keizers Huisdiervoeders'

Op basis van de onderstaande beschrijving van Keizers Huisdiervoeders is in tabel 1 van deze bijlage voor een aantal onderdelen van de ISO 45001-norm een mogelijke uitwerking gegeven

Samenvatting

Keizers Huisdiervoeders BV is een producent van voer voor huisdieren gemaakt van grondstoffen uit dierlijke materialen. Een deel van de tussenproducten wordt doorverkocht aan andere bedrijven.

Keizers Huisdiervoeders BV heeft verschillende aandeelhouders. De aandelen zijn verdeeld over het management (10%), de familie Keizer (30%) en twee externe investeerders die elk 30% hebben.

Organisatie

Bij het bedrijf zijn 105 medewerkers in dienst die werken op de volgende afdelingen:

- directie en ondersteuning (KAM-afdeling, voedselveiligheid, P&O, secretariaat);
- inkoop en logistiek;
- magazijn;
- financiële administratie;
- productie;
- laboratorium;
- verkoop;
- technische dienst.

Het managementteam bestaat uit de directeur, manager financiële administratie/inkoop, manager KAM/voedselveiligheid, productiemanager en verkoopmanager.

Er werken ongeveer 30 personen op kantoor, 4 in de technische dienst, 6 in het laboratorium, 65 in de productie en magazijn. In de buitendienst (verkoop en transport grondstoffen) werken 9 personen. Transport van gereed product wordt uitgevoerd door een externe transporteur. De schoonmaak is uitbesteed aan een schoonmaakbedrijf dat is gespecialiseerd in industriële reiniging.

De technische dienst heeft een aantal mensen voor het dagelijkse onderhoud. Er is een technisch dienstverlener die regelmatig aanwezig is voor de uitvoering van groot onderhoud aan de technische installaties.

Het transportbedrijf dat werkt voor Keizers Huisdiervoeders is de buurman op het industrieterrein. Er is een directe doorgang tussen het terrein van Keizers Huisdiervoeders en de transporteur. Een deel van de opslag van gereed product is op het terrein van de transporteur.

In de productie wordt in twee ploegen gewerkt. Van de 65 medewerkers in de productie zijn er circa 50 in dienst en circa 20 flexibel via een detacheringsbureau dat gespecialiseerd is in buitenlands productiepersoneel. Van de 65 medewerkers zijn er circa 55 laaggeschoold. De 55 productiemedewerkers hebben een verschillende achtergrond. Bij meer dan de helft is de spreek- en leesvaardigheid in het Nederlands zeer beperkt. In totaal worden circa 8 verschillende talen gesproken.

Keizers Huisdiervoeders BV biedt medewerkers de mogelijkheid om de contributie voor het lidmaatschap van de vakbond te betalen via de salarisafrekening. Dit geeft de betreffende medewerker een fiscaal voordeel. Circa 10% van het vaste personeel is vakbondslid.

Keizers Huisdiervoeders BV heeft een contract met een arbodienst.

Ondernemingsraad

Keizers Huisdiervoeders BV heeft een ondernemingsraad. Hierin zitten 3 personen. Dit is iemand van de financiële administratie, een ploegleider van de verpakkingsafdeling en een medewerker van de technische dienst. De samenstelling van de OR is al jaren ongewijzigd. Al jaren wordt er geprobeerd nieuwe OR-leden te krijgen maar dat is tot nu toe niet gelukt.

Managementsysteem

Het managementsysteem is gecombineerd voor ISO 9001, ISO 45001, ISO 14001 en HACCP (voedselveiligheid). Daar waar mogelijk zijn procedures en instructies geïntegreerd. Het bedrijf is al vanaf 1995 gecertificeerd voor ISO 9001. ISO 45001, ISO 14001 en HACCP zijn later toegevoegd.

In het managementsysteem is vastgelegd dat het systeem betrekking heeft op:

- In principe vallen alle activiteiten (inclusief het eigen transport) binnen de bv Keizers Huisdiervoeders met KvK no. 3242992 en vestigingsnummer 2232345 onder het G&VW-managementsysteem. Tenzij daar onderstaande uitzonderingen op zijn gemaakt.
- In principe vallen alle activiteiten op het terrein aan de Industrieweg 8 te Leerveld onder het G&VW-managementsysteem.

Voor zover de invloed reikt vallen uitbesteed transport en uitbestede schoonmaakwerkzaamheden ook onder het G&VW-managementsysteem.

Voor schoonmaak en transport betekent het dat het beleid van de externe partijen wordt beoordeeld, er afspraken worden gemaakt over de uitvoering van het contract met betrekking tot de arbeidsomstandigheden en veiligheid bij de uitvoering van de activiteiten voor Keizer Huisdiervoeders.

De scope op het ISO 45001-certificaat is: het ontwikkelen, produceren en verkopen van voeding voor kleine huisdieren.

Gebouw

De oudste delen van het bedrijfspand zijn gebouwd in 1924, de nieuwste delen in 2006. Het bedrijf is gelegen op een klein industrieterrein en bevindt zich aan een kant op ongeveer 300 meter van de dichtstbijzijnde woning en aan de andere kant grenst het aan weilanden. Het pand bestaat uit diverse ruimten waaronder een ontvangstruimte voor grondstoffen, de productieruimte, de afvalwaterzuivering, opslagruimten voor hulpstoffen, halffabricaat en gereed product. Daarnaast is een deel van het pand ingericht als kantoorruimte.

Beschrijving processen

Bij het bedrijf vinden de volgende productieactiviteiten plaats:

- aanvoer en voorbereiden van grondstoffen;
- drogen en verdampen;
- mengen, persen en verpakken.

Belangrijke ondersteunend proces is de opslag van grondstoffen, hulpstoffen en eindproducten.

Aanvoer grondstoffen

Grondstoffen (o.a. slachtafval en diverse droge materialen) worden aangevoerd met eigen vrachtwagens van het bedrijf. Grondstoffen worden binnen deels gestort en deels gelost met vorkheftrucks.

De meest gebruikte grondstoffen worden in bulk aangeleverd en gestort in bunkers. Alleen minder gevaarlijke stoffen worden aangeleverd in kleine verpakkingen, geleverd op pallets. Er worden geen grondstoffen getild, gemorste grondstoffen worden direct opgeruimd.

Vorbewerking

Vorbewerken van slachtafval, denk hierbij aan sorteren (het ontdoen van verontreinigingen zoals stukken plastic, metaal e.d.), snijden en breken van aanhangend bot, ontvetten (door middel van verwarmen en wassen) en drogen. Er is een lopende band waar een deel van de verbewerking plaatsvindt.

Medewerkers staan bij de lopende band om grote vervuilingen handmatig te verwijderen: staand werk aan een bewegende band waarop slachtafval voorbijkomt. De medewerkers dragen handschoenen.

Snijden en breken vindt plaats in gesloten machines. Risico's voor medewerkers zijn er o.a. bij het schoonmaken, het vervangen van messen en bij het vastlopen van de machines.

De productieruimte is warm met een relatief hoge luchtvochtigheid door de vrijgekomen warmte van het proces, op sommige plekken glad door gemorst (vet)water.

Productie huisdiervoeders

Uit de halffabrikaten die uit de verbewerking komen, worden samen met andere ingekochte grondstoffen huisdiervoeders geproduceerd. Dit gebeurt door mengen en kneden. Vervolgens worden de voeders in brokjes gedraaid o.a. door middel van snijden en drogen. Er worden alleen maar droge huisdiervoeders geproduceerd, bij het productieproces komt nogal wat warmte vrij.

Verpakken

De fabriek produceert diverse merken diervoeding (voornamelijk voor honden en katten), zowel een eigen merk voor het hogere marktsegment als diverse huismerken voor klanten. Elk merk heeft zijn eigen verpakking in plastic- of papierenzakken. De klanten geven aan in welk soort verpakking en formaat zij het product willen hebben en Keizers Huisdiervoeders zorgt ervoor dat de verpakkingen worden geproduceerd en gedrukt in de huisstijl van de klant. Elk product is er in verschillende verpakkingsformaten. Gereed en verpakt product worden vervolgens in dozen ingepakt om geschikt te maken voor verzending naar distributiecentra, waarna ze doorgezonden kunnen worden naar de diverse verkooppunten. De dozen worden op een pallet gestapeld en omwikkeld met krimpfolie om beschadigingen te voorkomen.

Het verpakken is een volledig geautomatiseerd proces waardoor er geen verpakkingen hoeven te worden getild. Bij het verpakken komt stof vrij, dit wordt afgezogen maar de filters moeten maandelijks door het personeel worden vervangen.

Externe transporteurs verzorgen het vervoer van gereed product van Keizers Huisdiervoeders naar de distributiecentra. Gemiddeld vinden er 2 vrachtbewegingen per dag plaats voor de afvoer van gereed product. Vrachtwagens worden via een dok geladen met een heftruck.

Facilitaire processen

Bij het proces komt afvalwater vrij met een te hoge verontreiniging om ongezuiverd te lozen. Op het terrein is daarom een biologische waterzuivering aanwezig. In het bedrijf is een stoomketel aanwezig voor de productie van stoom, nodig voor het productieproces. Daarnaast is er een persluchtmet met 4 compressoren die in het ketelhuis zijn geplaatst.

Op het bedrijfsterrein zijn twee gebouwen ingericht voor de opslag van gevaarlijke stoffen, één voor de opslag tot 10 ton, de andere voor de grote volumes waar meer dan 10 ton is opgeslagen met o.a. zuren en logen en waar een grote zwavelzuurtank aanwezig is. Beide gebouwen voldoen aan de eisen van de PGS 15.

Interne en externe communicatie

Intern zijn er de diverse overleggen waarbij gezond en veilig werken vast op de agenda staat. Verder wordt er twee keer per jaar een interne nieuwsbrief uitgegeven waarin gezond en veilig werken een vast onderwerp is. Het verslag van de directiebeoordeling is voor het gehele bedrijf beschikbaar.

De nieuwsbrief wordt ook gestuurd naar de bedrijven die diensten verlenen bij Keizers Huisdiervoeders BV (schoonmaakbedrijf, technisch dienstverlener en transporteur).

MoC-procedure

Voor het op een goede wijze doorvoeren van wijzigingen beschikt het bedrijf over een MoC-procedure. Hierin wordt de te volgen werkwijze geregeld in geval van wijziging van bedrijfsactiviteiten, processen, producten en grondstoffen. Onderdeel van de beschreven werkwijze is onder andere het bepalen van:

- de eventuele G&VW-risico's tijdens de uitvoering en de eventuele aanpassing van risico's en kansen na uitvoering;
- de veranderingen in wet- en regelgeving na wijziging (incl. vergunning);
- de benodigde opleiding en voorlichting na wijziging;
- de risico's voor de omgeving en te nemen maatregelen.

PARAGRAAF ISO 45001:2018	INVULLING KEIZERS HUISDIERVOEDERS
2 Koppeling met strategisch beleid	<p>Onderdeel van de strategie van Keizers Huisdiervoerders is dat het duurzaam wil ondernemen. Duidelijk moet zijn op welke wijze dit is gekoppeld aan het G&VW-beleid. In het geval van Keizers Huisdiervoerders zijn belangrijke G&VW-gerelateerde strategische vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verschillende G&VW-risico's zijn verbonden aan het (deels verouderde) productieproces. Door het proces wordt productiepersoneel zwaar belast door klimaatomstandigheden en fysieke belasting. Verbetering kan door verdere automatisering/robotisering worden bereikt. Dit betekent een strategisch andere benadering. - Door steeds zwaardere eisen aan hygiëne/voedselveiligheid is de strategische vraag of een deel van de activiteiten moet worden uitbesteed.
4.1 Inzicht in organisatie en haar context	<p>Keizers Huisdiervoerders heeft op basis van de intentie om duurzaam te ondernemen een brede stakeholderanalyse uitgevoerd waarbij de ISO 26000 is gebruikt om onderwerpen te identificeren die zijn gebruikt. Voor wat betreft G&VW zijn uit deze analyse de volgende belangrijke punten naar voren gekomen.</p> <p>Intern</p> <p>Voorbeelden van 'issues', die vanuit de organisatie zelf komen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de arbeidsomstandigheden in de productie (vooral klimaat en fysieke belasting); - onderwerpen waarover door het personeel klachten zijn ingediend; - technologische verbetermogelijkheden; - de staat van de installaties (onderhoudssituatie; economisch afgeschreven). <p>Extern</p> <p>De volgende 'issues' kunnen aan de orde komen op basis van informatie van externe partijen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - strategische en/of financiële verwachtingen van de aandeelhouders; - ontwikkelingen in wet- en regelgeving op het terrein van G&VW, voedselveiligheid en brandveiligheid; - technologische ontwikkelingen (zoals robotisering); - wensen eindafnemers (bijv. biologische voeding, dierenwelzijn).
4.2 Behoeften en verwachtingen van personeel en andere belanghebbenden	<p>De belanghebbende partijen voor Keizers Huisdiervoeding zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - personeel (zowel vast als flexibel); - aandeelhouders; - Nederlandse Arbeidsinspectie; - verzekeraars; - brancheorganisatie; - vakbonden; - arbodienst; - hulpdiensten (zoals brandweer); - uitzendbureau dat flexibel personeel levert; - schoonmaakbedrijf en dienstverleners voor onderhoud. <p>Voor alle genoemde organisaties is het van belang om te overwegen of er relevante belangen zijn. Per belanghebbende partij is onderzocht welke verwachtingen deze hebben. Dit kan op basis van schriftelijk onderzoek (bijvoorbeeld een internetsearch) maar ook door in contact te treden met de verschillende partijen. De wijze waarop informatie is verzameld en partijen rechtstreeks worden betrokken is afhankelijk van de zwaarte van het belang en de directe betrokkenheid.</p> <p>De verwachtingen en behoeften van het personeel worden periodiek door het uitvoeren van een personeelstevredenheidsonderzoek bepaald.</p>

4.3 Toepassingsgebied	<p>Het toepassingsgebied van het G&VW-managementsysteem betreft alle activiteiten op de locatie van Keizers Huisdiervoeders BV gelegen aan de Industrieweg 1 te Wameldam. De juridische grens beperkt zich tot de volgende bv's waarvan Keizers Diervoeders eigenaar is: Keizers Productie BV (met daarin alle productieafdelingen, de supportafdelingen (waaronder facilitair, HSE), Keizers Zuivering BV en de kantooractiviteiten van Keizer Verkoop BV in Nederland. Beide bv's zijn gevestigd op dezelfde locatie. De verkoopkantoren in de Benelux vallen niet onder de scope van het certificaat.</p> <p>De schoonmaak en het transport van gereed product worden uitbesteed. De schoonmaak en het transport vallen voor zover de invloed reikt, ook onder het G&VW-managementsysteem. Dit betekent dat het beleid van het schoonmaakbedrijf en de externe transporteurs wordt beoordeeld, er afspraken worden gemaakt over de uitvoering van het contract met betrekking tot de arbeidsomstandigheden en veiligheid bij de uitvoering van de schoonmaak en het transport.</p>
5.1	<p>De directie is eindverantwoordelijk voor de werking van het G&VW-managementsysteem. Om invulling te kunnen geven aan de in 5.1 genoemde punten zet de directie zich actief in en is zodanig betrokken dat het op de hoogte is van de belangrijkste risico's en kansen met betrekking tot het gezond en veilig werken, de compliancestatus, de visies van belanghebbende partijen en de verschillende onderdelen van het G&VW-managementsysteem. De directie heeft regelmatig contact met de projectleiders van de verbeterprojecten, volgt de voortgang en stuurt waar nodig ook tijdig bij. De noodzakelijke middelen worden beschikbaar gesteld.</p> <p>Door ook regelmatig deel te nemen aan looprondes en interne audits is de directie goed op de hoogte van de operationele stand van zaken en wordt tegelijkertijd het belang van kennis van het G&VW-beleid bij de medewerkers ondersteund.</p> <p>Elk kwartaal besteedt de directie tijdens het wekelijkse overleg aandacht aan de stand van zaken met betrekking tot het behalen van de G&VW-doelstellingen.</p> <p>Om de continue verbetering van de G&VW-prestaties te promoten (par. 5.1) wordt door de directie veel aandacht besteed aan het belang van verbetering en de inbreng van medewerkers daarbij, dit wordt gedaan door bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - in communicatie met de medewerkers (bijv. tijdens personeelsbijeenkomsten en interne nieuwsbrieven) aan te geven wat de risico's en kansen zijn en medewerkers uit te nodigen ideeën in te brengen; - medewerkers met ideeën voor verbetering van bijvoorbeeld de productieprocessen daarvoor ook openlijk voor te belonen; - in de communicatie aandacht te besteden aan projecten die zijn afgerond en de resultaten hiervan.
6.1.2 Gevarenidentificatie en bepaling van risico's en kansen	<p>De RI&E van Keizers Huisdiervoeders gaf een vrij compleet inzicht in de operationele G&VW-risico's verbonden aan de eigen productieprocessen. Om te kunnen voldoen aan ISO 45001:2018 is dit op een aantal punten aangevuld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kansen in de zin van verbeteringen aan het productieproces waren bekend en zijn aangevuld met de gevaren en risico's van dienstverleners die op de locatie komen (schoonmaak, onderhoud en transport). - Bij het beoordelen van de risico's en de implementatie van de maatregelen is ook de invloed van de veiligheidscultuur in overweging genomen. - Een overzicht is gemaakt van interne en externe incidenten en de eventuele G&VW-risico's die hieraan verbonden zijn. Voor zover nog geen onderdeel uitmaken van de RI&E, zijn deze in de RI&E opgenomen. - Keizers Huisdiervoeders beschikte over een noodplan. Het overzicht van de risico's dat daaraan ten grondslag lag is geactualiseerd en nu opgenomen in de RI&E. <p>De strategische risico's en kansen had Keizers Huisdiervoeders niet systematisch in beeld en zijn gekoppeld aan het beleidsplan. Onderwerpen zijn bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het risico dat door strengere wettelijke eisen aan voedselveiligheid de arbeidsomstandigheden negatief worden beïnvloed. - De mogelijkheid door automatisering/robotisering en uitbesteding risico's worden weggenomen.

6.1.4 Planning van maatregelen	<p>Om aan te geven wat er met de geïdentificeerde risico's, kansen en complianceverplichtingen wordt gedaan heeft Keizers Huisdiervoeders in de RI&E en in het register wet- en regelgeving een kolom toegevoegd waarin kan worden aangegeven of het onderwerp procedureel beheerst wordt (procedure of werkinstructie), organisatorisch beheerst (training, overleg, inwerken, ...), beheersing door supervisie (toezicht, controles, metingen, registraties) of een technische beheersing (technische maatregelen of voorzieningen). Met links in beide registraties kan direct doorgelinkt worden op de betreffende maatregelen.</p>
6.2 G&VW-doelstellingen	<p>Nieuw ten opzichte van de oude werkwijze is dat Keizers Huisdiervoeders bij alle doelstellingen indicatoren heeft bepaald waarmee de realisatie kan worden gemonitord. Waar mogelijk zijn de indicatoren zo geformuleerd dat ook op afdelingsniveau de prestaties kunnen worden gevolgd. Zo zijn er indicatoren voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de doelstelling om het aantal ongevallen (met en zonder verzuim) terug te brengen; - het gebruik van PBM's; - het geluidsniveau en de temperatuur in de productieruimten. <p>In het MT zijn vaste momenten afgesproken om de voortgang te bespreken en wanneer nodig verbetermaatregelen te formuleren.</p>
7.2 Competenties	<p>Keizers Huisdiervoeders had een overzicht van de per functie noodzakelijke opleiding/training. Om te voldoen aan ISO 45001:2018 is per functie het volgende vastgelegd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - taakomschrijving en verantwoordelijkheden; - belangrijkste risico's (gekoppeld aan G&VW-risico's en complianceverplichtingen); - benodigde kennis en ervaring (om taken uit te kunnen voeren en om te gaan met de risico's); - mogelijke opleidingen / trainingen om kennis op te doen (eventueel verplichte opleiding) - wijze waarop competenties naast de opleidingen worden geschoold (dit kan door een inwerkprogramma, interne training of voorlichting, toolbox,); - frequentieherhaling training / voorlichting (indien noodzakelijk).
7.3 Bewustzijn	<p>Keizers Diervoeders voert de volgende activiteiten uit om ervoor te zorgen dat medewerkers bewust zijn van de G&VW-risico's en complianceverplichtingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Op basis van de voor de functie vereiste competenties is er een basiskennis en bewustzijn. - Door regelmatige terugkoppeling van de monitoringresultaten, resultaten van interne audits en G&VW-prestaties en toolboxmetingen wordt het bewustzijn 'onderhouden'. - Het beleid is dat personeel elkaar ook direct aanspreekt op eigen gedrag in relatie tot de G&VW-risico's en -verplichtingen. - De directie geeft het belang van het G&VW-beleid aan door zich in de communicatie uit te spreken over het belang van het realiseren van de G&VW-doelstellingen. <p>De mate van bewustzijn wordt afgeleid uit een analyse van meldingen van afwijkingen en bijna-afwijkingen, uit de frequentie waarmee het nodig is om elkaar aan te spreken op houding en gedrag, uit resultaten van interne audits en looprondes.</p>
7.4 Communicatie	<p>Keizers Huisdiervoeders heeft een analyse gemaakt van de noodzaak tot communicatie. In het verleden werd er zowel intern als extern gecommuniceerd. Dit verliep meestal min of meer op ad-hoc basis. Om te kunnen voldoen aan de ISO 45001:2018 is de communicatie meer systematisch ingevuld.</p> <p>Er zijn vaste momenten bepaald voor de interne communicatie (via een overzicht van de G&VW-prestaties en de stand van zaken van verbeterprojecten). Deze worden viermaal per jaar in afdelingsoverleggen en met de OR besproken.</p> <p>Uit de contextanalyse is naar voren gekomen dat een aantal belanghebbende partijen (in het bijzonder het schoonmaakbedrijf, de arbodienst en de hulpdiensten) behoefte hebben aan een regelmatige communicatie (niet alleen wanneer er een probleem is). In ieder geval is er eenmaal per jaar communicatie met deze partijen.</p>

8.1 Operationele planning en beheersing	<p>Om te kunnen voldoen aan de eisen van ISO 45001:2018 heeft Keizers Huisdiervoeding de operationele planning en beheersing op twee punten aangepast.</p> <p>Om beter kunnen anticiperen op de geplande en ongeplande wijzigingen is geanalyseerd op welke plaatsen in de organisatie deze aan de orde zijn. Dit bleek bijvoorbeeld aan de orde te zijn bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inkoop van nieuwe stoffen of stoffen waarvan de samenstelling is gewijzigd; - wijzigingen in procesapparatuur, procescondities, procesuitvoering; - wijziging of uitbreiding van gebouwen; - engineeringprojecten. <p>In de omschrijving van functies zijn de verantwoordelijkheden voor de MoC-processen vastgelegd. Deze worden geregistreerd.</p> <p>Op basis van het aangepaste register van G&VW-risico's is voor een aantal G&VW-risico's die optreden bij schoonmaak en uitvoering van onderhoud en/of bij partners waaraan activiteiten zijn uitbesteed afspraken gemaakt. Onder meer zijn er afspraken gemaakt met de transporteur en het schoonmaakbedrijf die vast voor Keizers Huisdiervoeders werken. Deze zijn contractueel vastgelegd en de afspraken worden gevolgd.</p>
9.1 Monitoring, meting, analyse en evaluatie	<p>Anders dan in de oude norm moet de organisatie een continu beeld hebben van het voldoen aan de complianceverplichtingen (compliancestatus). Om dit te realiseren heeft Keizers Huisdiervoeders voor alle complianceverplichtingen een controlefrequentie bepaald. Deze variëren van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1x per 2 maanden (eisen waar snel niet aan wordt voldaan); - 1x per jaar; - 1x per 3 jaar (meer 'statische' verplichtingen, zoals gebouwgebonden eisen die alleen wijzigen bij verbouwingen). <p>De afweging van de frequentie is bepaald op basis van een risicoanalyse.</p> <p>Per afdeling zijn afdelingsgebonden overzichten van eisen gemaakt waarvan de resultaten door de KAM-coördinator per kwartaal worden samengevoegd.</p> <p>De KAM-coördinator wordt direct op de hoogte gebracht van afwijkingen die niet direct kunnen worden gecorrigeerd.</p> <p>Hiermee wordt een actueel beeld verkregen van de compliancestatus.</p> <p>De uitgevoerde metingen of onderzoeken hebben een relatie met de G&VW-risico's van Keizers Huisdiervoeders. Hieronder valt ook periodiek onderzoek onder personeel (bijvoorbeeld PAGO en cultuuronderzoek). Om aan de eis te voldoen voor het leveren van betrouwbare, reproduceerbare en traceerbare resultaten is er een overzicht van bij te houden registraties en metingen waarbij is aangegeven waar het risico zit ten aanzien van betrouwbaarheid en reproduceerbaarheid (dit is volgens ISO 45001:2018 niet expliciet vereist). Deze risico's worden door maatregelen of afspraken afgedekt. Waar nodig zijn meetprotocollen aanwezig om te komen tot betrouwbare waarden.</p>
9.3 Directiebeoordeling	<p>De directiebeoordeling bij Keizers was een jaarlijkse beoordeling die voor het grootste deel werd uitgevoerd door de KAM-coördinator. Het verslag werd in het MT besproken. Om te voldoen aan de nieuwe norm staat de uitvoering van het G&VW-beleid nu elk kwartaal op de agenda van de directie. Hiervoor heeft Keizers een format gemaakt waarin de G&VW-risico's waarvan registraties worden bijgehouden zijn opgenomen en de voortgang van G&VW-doelstellingen. Ook ongevallen en gevaarlijke situaties en geconstateerde afwijkingen van naleving van wet- en regelgeving worden besproken en waar nodig maatregelen genomen.</p> <p>Als afsluiting van het jaar vindt een eindbeoordeling plaats waarin aandacht wordt besteed aan onderwerpen die niet elk kwartaal terugkomen. Dit betreft onder andere de stand van zaken met betrekking tot de cultuur. De output van het systeem wordt ook beoordeeld in het licht van de resultaten van de contextanalyse en de eventuele wijzigingen daarin. Op basis van de directiebeoordeling worden het (strategisch)beleid herzien en nieuwe doelstellingen geformuleerd.</p>

10	Keizers Huisdiervoeders houdt een overzichtslijst bij waarop alle verbetermaatregelen worden verzameld.
Continue verbetering	Bij elke verbetermaatregel is aangegeven op welk doel/G&VW-risico het is gericht. Ook de verbetering van de cultuur kan een doel van een verbetermaatregel zijn. Per maatregel wordt aangegeven of deze wordt aangepakt en wanneer deze gereed moet zijn en wie hiervoor verantwoordelijk is. Ook de oorsprong van de verbetermaatregel en daarbij eventueel een verwijzing naar een verslag of een ander document wordt opgenomen. Wanneer nodig worden de maatregelen in de kwartaalbeoordeling door de directie bekrachtigd (bijvoorbeeld indien tijd en middelen nodig zijn of wanneer maatregelen betrekking hebben op geïdentificeerde risico's en kansen of het strategisch beleid). Maatregelen die geen prioriteit hebben maar niet vergeten mogen worden, worden tijdelijk op PM gezet. De lijst wordt beheerd door de KAM-coördinator die er een levend document van maakt wat continu wordt aangevuld en waarin verbeteringen op gereed worden gezet.

Contact

U bent van harte uitgenodigd uw vraag aan ons voor te leggen. Bedrijven, organisaties, adviseurs, toezichthouders, certificatie-instellingen en andere belanghebbenden helpen we graag verder.

Mijn.sccm is hét kennisplatform voor ISO 14001, ISO 45001 en ISO 50001. Op mijn.sccm vindt u onder andere samenvattingen van de meest relevante milieu- en G&VW-wet- en -regelgeving en halfjaarlijkse overzichten van gewijzigde wet- en regelgeving. Kijk op mijn.sccm.nl en meld u aan!

Stichting Coördinatie Certificatie Managementsystemen voor milieu en gezond en veilig werken (SCCM)

Postbus 13507
2501 EM Den Haag
T 070 - 362 39 81
info@sccm.nl
www.sccm.nl

Uitgave SCCM, Den Haag, 15 september 2022